

„A dolce vita szédült reklámja”

2004. március 11. - Németh Gábor

A mendemonda szerint a jól szabott Berez-zakó belső zsebe a felosztatást deklaráló levelet rejt. És elő is kerül onnan, ha a választmány összetétele kedvezőtlenül alakul. Boldizsár (Iván), Bata (Imre), Földes Péter, Koczkás Sándor, Király (István), Juhász Ferenc „kiejtve”, Nádas (Péter), Szilágyi (Ákos), Varga Domokos stb. megválasztva. A levél mégis, ha volt egyáltalán, a bélésselyem simogató melegében marad.

Édes Naplóm, ebbe a hétbe egész finoman belenyúltunk, Te meg én. Mindjárt itt van példának a mai reggel, olvasgatom a levelünket olyan, amilyen, azért persze örülök, hogy megvan, mégis megakad a szemem az Írószövetség „1986-ban visszaszerzett erkölcsi tőkén”, aztán jön fél óra keresgélés, és megtalálom az inkriminált napot. Valaha többször is nekibuzdultam a naplóírásnak, ám mindannyiszor feladtam a gyászosan hamis végterméket látva, most azonban jól jön az egykori bágyadt kísérlet, lássuk, agyongyötört narancssárga számtanfűzet, 1986-ból, azért olvasható:

„XI. 29-30.

„Írószövetségi közgyűlés” c. burleszk. Elmegyek a Bajza utcába, ”cipőt a cipőboltból” elv alapján. Intuíció, mert az újságok nem írják meg, hogy a Vigadóban van. Ha határozatlan vagyok és sunyi, lazán besétálok az udvarból. De egyenes voltam, így sikerül óriási kalamajkát keverni. Senki sem mer beengedni. Gyönyörű. Garamvölgyiné jön ki, mentegetőzik, kínban van, megkér, maradjak az első szünetig, akkor majd megbeszéli a potentátókkal. Közben fény derül szokásos ügyetlenkedéseinkre. Kőrössi úrnak (*P. Jóska*) módjában volt leadni egy húszas listát a meghívandó JAK-tagokról (kb. ennyien vagyunk, igazából), de természetesen nem tette meg. Eszméletlen mennyiségű biztonsági ember járkal fel-alá, nem igazán látszanak irodalomkedvelőknek. Kedves néni besunnyogtatna, közben többször biztosít, nagy barátja ő a fiataloknak, ezt itt „sokszor a tányérjára is rakják”. Nagyon vigyáznak itt ma, s kell ez a „nagy állás”, mondja öngúnnal, nyugdíjas vagyok. Ennek ellenére simán beengedne.

Úgy látszik, itt sem lehet elkésni. Ákos (*Szilágyi*) úgy negyed tizenegykor jön, elröhögünk a dolgon. Magyar ügy, mondja, „szerintem a Kádár tök kínban volt, mikor a Nagy Imrét felakasztatta”. Valahogy lebirkózta azért, a nagy zavart.

Eörsi az volt, aki. Jóízú tapsok, kedély.

Alföldy (*Jenő*) Jó kis párttitkár-duma.

- elüzletiesedés
- giccs, bővli
- kommersz
- választmány renyhe

Mészöly (Miklós)

- szokatlanul aktív aggodalom a politika részéről, kontra kiábrándult, írói közöny
- sokszor úgy tűnik, a politikának fontosabb az Írószövetség, mint az íróknak
- legyen rendkívüli közgyűlés, mondjuk két év múlva

Fekete Gyula

- Zárkörű az ülés, ezért nyíltságra kötelez
- Súlyos helyzetben vagyunk, népesedés, csődveszély
- Bármit mondunk, a politika azt mondja, coki
- A dolce vita szédült reklámja
- Kultúrmunkások ízlésterrorja a rádióban
- Disszidenskeltető és előnevelde
- Tisztatáj-ügy, Hitel, Csurka

Köpeczi Béla 0

Abbahagytam a jegyzetelgetést. Infernális órák (+nap) következtek. Gazdag példatár – a monolit rendszerek félelmetes „színvonalra” züllesztik a közéletet, úttörődsdi, nevetséges ügymeneti hibák, impertinens elnöklés, ostoba, de profi politikusok, demagógia több irányból is, a dadogó, szálnalmas Hubay (Miklós), a félelmetes jövőt sejtető Berecz (János)-beszéd, Köpeczi (Béla), a pincebogár, a hátborzongatóan ostoba népiek: Czine, Fekete Gyula, a művelt féreg: Vajda György. Mészöly mellett ülök, fenséges, nemes ragadozómadár-arcán a hitetlenség: ilyen nincs, rosszul hallok, mondja a tekintete. Tulajdonképpen nagyon szomorú Eörsi fellépése, remeg a hangja az indulattól, kötetait ajánlgatja félig tréfásan a büfében, a megszokott módon (ritka a magyar közélet történetében ez a következetes tisztesség, ab ovo, ab Felelet-vita) visszautasítja Berecz mocskosságait. Konrád (György) fantasztikus. Higgadt, bölcs, felnőtt európai, az emberi párbeszéd értelmes formáinak gyakorlását javasolja, a demokrácia középiskolájába utalva a jelenlevők nagy részét. Eddig és ez után is megtett és meg fog tenni mindent személyes szabadságáért, a maga részéről ezt ajánlja a jelenlevő íróknak és politikusoknak egyaránt.

A mendemonda szerint a jól szabott Berecz-zakó belső zsebe a feloszlatást deklaráló levelet rejt. És elő is kerül onnan, ha a választmány összetétele kedvezőtlenül alakul. Boldizsár (Iván), Bata (Imre), Földes Péter, Koczás Sándor, Király (István), Juhász Ferenc „kiejtve”, Nádas (Péter), Szilágyi (Ákos), Varga Domokos stb. megválasztva. A levél mégis, ha volt egyáltalán, a bélésselyem simogató melegében marad.

Utána levezető beszélgetések a Duna Corso-ban. Berecz, mint Harun al-Rasid, elvegyül a nép közt, egy sarokasztalnál borozgat két egérszürkével. Este beszélgetés Sajgáléknál, az egyre növekvő félelemről, a várhatóan sötét jövőről. Szorongásainkat, a sajtóját is, manipulálnak tartja. (Dalos Gyuri a közgyűlésen: 1942-ben érzem magam.)”

Nem rossz, mi? Kedves Naplóm, így festett az erkölcsnek a visszaszerzett töke 1986-ban.

Amúgy egész jól indult a mai nap, hónapok óta nem aludtam egyfolytában ennyit, lehet, hogy megvolt az hat óra is, a bal karom sem fájt elviselhetetlenül, tegnap Földényi Laci, amikor megosztottam vele rettegésem, hogy a közeledő szezonban valószínűleg nem fogom

tudni a szervánál a labdát feldobni, megnyugtatott, hogy az egész az autóvezetéstől van, hideg az ablak, ő is kínlódott ilyesmivel, évekig kísérleteztek rajta, aztán egy gyapjúsál gyógyította meg, azt kell a bal vállra tenni, télen-nyáron, vezetés közben, alig háromnegyed év, és huss, elillan, majd meglátom. Tök jó. Asszem, a skótokon lóg valami törzsi pokróc folyton mindenféle viszkiken.

Gyerünk, Miszter MegDöglesz.

Ádámot háromnegyedórás magánszámmal keltem, minden testrészét elnevezzük, Szemöldök Szilárd és Szemöldök Szeréna, Nyak Nándi, Giga Gergő, egészen Sarok Sanyiig, kötelességtudó sétáját elvégzi rajtuk az ágyában lakó Puszi Manó, látszólag bejön a cucc, ám két perc múlva kezdődik a szokásos műsor, a nemakarokovibamenni hangsor ritmusos, zokogásba forduló ismételtetése. A barom, bornírt apja azt kérdezi, hogy miért nem, pedig épp most írt róla egy egész könyvet, pont erről, hogy miért nem akar oviba menni a létező, naná, hogy nincs válasz, hiába hivatkozom a kétségtelen tapasztalatra, tudniillik, hogy ő speciel tökéletesen érzi magát az óvodában, soha, semmi rossz még nem történt ott vele, tehát a kérdés, miért nem akar menni, több mint indokolt, egyenesen magától értődő – a válasz egy sírós nyögés, meg egy vádló tekintet. Föladom, ezért az anyja öltözteti fel, angyali türelemmel, az anyja, akitől az ún. „filmes szakmából” tegnap visszahallott pletykák szerint éppen válok, ugyanis „nagyon csúnyán összevesztünk a januári baleset miatt, merthogy ronccsá törte a SAABomat, és veszélyeztette a gyerekeim életét”, rég esett valami ennyire szarul, mint ez a pletyka, nyilván olyanok terjesztik, akik közben a barátainknak gondolják magukat, eddig úgy tudtam, az elefántcsináláshoz azért legalább egy bolha kell, most kiderült, a semmiből is lehet.

Drága Nép, innen üzenem, dögölj meg, megint van egy SAABunk, meggyógyultak a gyerekek, és az egészséget ugyanaz okozta, aki jóvátette: a Gondviselés. Nem „válok tőle”, hanem szeretem, és januárban valószínűleg megöszültem volna, ha ez nem volna ismert okokból lehetetlen, annyira be voltam szarva *értük*, a „csúnya összeveszés” helyett. Aki hallja, adja át.

NEMAKAROKOVIBAMENNI.

Németh Gábor